



СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. јула 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све ште се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

П о л и т и к а.

Политика, она има
За свак случај својих врата.
Политика, она уме
Различних заната.

Политика уме куват',
Политика уме варит',
Политика уме гасит',
Политика уме палит'.

Политика уме играт',
И на разне ноте свират',
Она уме баланзира',
Електромагнетизира'.

Политика уме ловит',
Уме вешто словословит',
Уме с' вити и довити,
Водом јахат, сувим пловит'.

Политика уме копат',
Ломит', гуљит', сећи. цепат';
Политика уме претит',
Уме гладит', уме тепат'.

Уме крпит', уме парат',
Уме твати, плести, вести,
Уме скочит' и доскочит',
Али уме и — на сести.

Шетња по свету.

III.

У чудноватом добу живимо. Налази се још по који окорели оптимиста и идеалиста, који га назива „напредним добом гвоздених путова, телеграфских жица“ и т. д., али та се фраза са свим отрцала. Постао смо много реалнији, те се данашње доба може с потпуним правом назвати доба проневера, крађа и насиља. Треба човек само пажљиво да прати извештаје о манипулацији многих општинских, судских и жупанијских чиновника, па ће се потпуно уверити, да је тако, као што сам рекао. Али, хвала богу, сад смо један велики корак учинили унапред. Све те многобројне дефравдације и проневере беху прљаве и ниске; ни један зрачак идеализма није их обасјавао, те их се човек морао гадити и гнушати, јер су им мотиви лежали у себичности и грамзивости. Сад су се и у том погледу окренуле ствари на боље, па кад човек после извештаја о силним проневерима и крађама у баршкој жупанији прочита, да је из хрватске земаљске архиве нестало некаквих 18,000 списа — онда мора радосно усклићнути: Хвалим и величам те, господе боже, што је идеализам обасјао и оне, који — узимају туђе ствари! Јер очевидно неће моћи добити ни за један спис ни чашу пива, нити ће моћи купити хаљине, већ су те списе једино узели из — љубави према књижевности и књижевним старинама!

Ово ме подсећа на арапског калифу Омара. — Кад су Арапи освојили Александрију и запитали свога калифу Омара, шта да раде са богатом птоломејском библиотеком, онда је овај одговорио: „Ако у тим књигама у библиотеци има, што у корану пише, онда нису нужне; ако пак нема, онда су опасне по коран — спалите их!“ Тако је сигурно и министар Тиса рекао своме бану: „Ако у тим списима има,

Ст.

што у мађарском државном праву пише, онда нису
www.нужне; ако пак нема, онда су по то право опасне —
— узми их!“ И бан их је узео. . . . Хрвати се на
то дабогме љуте, али кад би нами Србима тако
што узели, ми се не би смо нимало љутили, јер ми
смо се већ навикли, да нам узимају — привилегије.
Шта више, ми би смо се од срца радовали, кад би
господа своје „узимање“ наставили, па кад би нам н.
пр. узели Германа и његове пришипетље. А за то им
се сада пружа најлепша прилика. Не морају се тру-
дити чак до Карловаца, као што су се потрудили до
Загреба, да одаде „узму“ историјске списе, него мо-
гу то учинити баш у самој Будимпешти. Јер као што
новине јављају, одржаће Герман са „нотабилитети“
22. јула у Будимпешти конференцију, која ће истаћи
и кандидате за наш народно-црквени сабор. Ту Тиса
треба само да пружи руку, па да на један мах
„узме“ и Германа и његове „људе“. Може их шаком
покупити, јер хи много нема, а не треба се бојати,
да ће упрљати своје руке. Сад их може само прати,
јер их је доста упрљао, док је Германа спровео за
патријарха и док је „узимао“ списе из хрватске зе-
маљске архиве. Сад би већ време било, да их почне
прати — црним сапуном!

Али веле, да црица не опра нико. Хајде ви-
дећемо.

Него ако нам људи не помогну, а оно ће се ваљда
небо смиловати, те нам у походе послати госпођу ко-
леру, која ће нас ослободити од наших колера, јер,
као што је познато, клин се клином тера. Ето н. пр.
читао сам у новинама, да су у општини Монтеагудо
у Шпанији ужасна недела и безакоња чинили кнез,
општинари и попови, а једна општина никако да се

спасе од тих зликоваца, Залуд се тужила вишој влас-
ти, залуд се обраћала на владу и на самог краља —
ништа јој не поможе, јер кнез, попови и општинари
терали су и даље са свим слободно своја недела и
безакоња. Сирота општина већ је хтела са свим про-
пасти, но у том почне у Шпанији беснити колера и
једног дана помреше кнез, попови и општинари сви
до једног, те се кукавна општина спасла од својих
злотвора и упропастителја.

Ако дакле госпођа азијатска колера мисли, да
нас својим путем и својим начином усрећи, онда нам
је добродошла. Иначе далеко јој лепа кућа. Ми и
тако имамо доста посла и муке са нашим домаћим
колерама, па није нужно, да нам се још и азијатска
попне на главу, но ако нам баш и дође у госте, она
ће ваљда знати, да јој се ваља владати по оној по-
словици: „куд ће чума него у свој род?“ Ако се те
пословице буде држала, онда ће већ знати, куда јој
ваља отићи, па да у свој красни род дође. Наћи ће
красно друштво а с наше стране моћи ће с истим од-
мах отпутовати, куда јој драго. Наш ће је благослов
зацело пратити, а нека буде уверена, да ће је и свети
словенски апостоли Ћирило и Методије благосиљати,
што јој до сад зацело није још пасирало.

У осталом, ја не верујем, да ће азијатска коле-
ра нас посетити, јер зна, да су наше домаће колере
тако опаке и да је са њих такви јад овладао, да се
мора бојати, да би она у овој земљи тако исто рђаво
прошла, као оно црни ђаво у бунару, кад је са па-
кости зле жене у полак побелио, па је онда од сву-
да побегао, кад је само начуо, да се издалека та
жена приближује. Особито сад, откако је заведен нов
занатлијски закон, могла би љуто пострадали, јер би

ПОДЛИСТАК

Турчин Усо каурски шиљбот.

У оно доба кад су бјесни мујо и грозна му сеја ази-
јатска куга по тужној Босни харач побирали, дође на пошту
(стражу) на кордону и наш каплар Стојан Србиновић са
пет својих момака, а међу њима бише и његов кум Миладин
Граничаревић.

Сутра дан за рано обиђе пошту поручник Војниковић,
нађе све у реду и отиђе; а Миладин ће каплару рећи:

„Чујеш капларе, куме Столе! Ти знаш, да ће ми се
данас вјенчати јединица сека Јека, а ја тужан ево на
пошти; отац те мој поздравио, да ме за данас пустиш, па
знаш, неће ти бадава бити, омастићеш поштено и ти брк.“

„Та мани се, куме Миладине, Ђорава посла, враг зна,
тко од куда изкренути може, па не нађе све солдате, куд
би онда ја?“

„Та ваљда неће нико више, кад је ето лађман вижи-
тира, а ја ћу сутра рано, прије него пјевци зацјевају туј
бити.“

„Не могу куме, мого би ме и који солдата одати.“

„Не бој се тога куме, сви су ми рекли, да ће радо
за ме шиљботати, само нека с пира празним процакљином
не дођем.“

Војници радо присташе, па се и заклеше, да одати
неће.

„Е, па кал је јунаци тако, а ти ајде куме, знам да
секи на пир не дођеш, прогна би ме твој отац кум Ћиро,
само мораш сутра прије рујне зоре ође бити. А ви јунаци
приставте воду за паленту, вучију дигните на под, па ако
тко вижитирати дође, рећемо, да смо једнога с вучијом по
воду одправили.“

Сви у један глас: „Тако је капларе!“

Тек што је Миладин преко брда замака, чује се прео
грабе (меће) из шикаре звати: „О солде!“

Један се од њих јави: „О — е!“

„Који је каплара сад туј?!“ — „Ево ја!“ — „А ко
си ти?“ — „Стојан Србиновић!“ — „Требаш ли духана кон-
шијо?!“ — „Баш не имам, донеси!“ — „Ето ти Усе, за-
пртао се с пуном коњозобицом духана. — „Помоз бог!“ —
„Здраво коншијо! Је ли дуван добар?“ — „Е, оно знаш бено
капларе таман баш добар.“ — „Колико га је?“ — „Три плећа.“
— „Па што кошга?“ — „Ко теби знаш 6 гроша.“ — „Добро
— доб, о Усо! Сједи да дуван пробамо, а и палента се
вари па ћемо ручати.“ — „Таман бива, али с чим ћеш
палу зачинити?“ — „Та маслом, кад си ти.“ — „Тако,
тако, знаш болан, како коран?“ — „Знам, знам, не требаш
казивати, та коншије смо.“ — „Тако, тако!“ — „Истом они
дуле напунише, а стражар викну: „Капларе!“ — „Шта
је!“ — „Ето мајора!“ — „Што наопако?!“ — „Јест бог

ије наше домаће колере могле оптужити и осудити, што — пфушује, кад нема права и „Gewerbesehein“ на занат, којег оне (домаће колере) одавно терају.

Али нека нас благи бог сачува и једне и других. Нека све оду у свој род, а нека нас оставе с миром, да живимо и да се мучимо, како звамо и умемо. Ми друго шта и не тражимо.

Милисав.

У Ш Т И П Ц И.

Од кад се „Наше Доба“ успужало на врхунац суровости, штампа свој лист на меканој, врло „згодној“ хартији Врашки се досетило, јер ће на тај начин удешавајући према садржини и хартију, можда и опет сачувати понеког преглатника.

Дакле злогласни Бугарски још се непрестано бије с мирним људима. Он мисли да ће му пред судом помоћи што, ако му неки и неки даду сведочбу, да је миран и благ, управо ко пиле.

Неко се разговарао с уредником „Наше Доба“ о румском збору. „Тамо ће отићи сви обешечади,“ рече Павловић. „Ах тако, а ја видите слушам одавна, да ћете ви бити тамо,“ рече онај неко. — „Да ме бог сачува,“ одврати г. Павловић, ал је било већ доцкан.

Герман је свима општинама архидијецезе, послао обавештајо дану саборских избора увијен у архипастирску посланицу од 1882 г. У тој посланици стоји да треба праштати — непријатељима. Бадава је сад сво превијање, јер је народ већ решио да се држи оних светих речи: „Требите кукољ из корена!“

ме, ено где ађутанта Јунаковића на бјелцу.“ — „Зло! наопако и у зочас Миладина пусти.“

Војник Раде.

„Лако је за Миладина, та рекли смо, да ћемо рећи, да је по воду отиша, али што ћеш од Усе!“

Усо: „Ја бижим капларе!“ — „Богмене бјежиш сада, ти знаш, да код вас куга мори, па да види мајор, ће ти преко грабе бјежиш, свих би нас помушкета и спалио.“

„Зашто то капларе?“

„Боји се, да ћемо ми кугу разлијети.“

„А да што ћу ја болан капларе?“

„Ја не знам ни сам.“

„Е, капларе, онда ће махор мене убити и спалити.“

„Онда ће и нас све, него ајде ти на шиљбот.“

„Каков шиљбот болан?“

„Не бој се, тебе мајор неће ништа питати, па да те што и упита, не смијеш му за живу главу одговорити, јер шиљбот ником не одговара, па да га лијепо сам цар што упита.“

„Незнам ја болан од шиљбота ништа.“

„Ништа зато, или тако, или смо сви сад пропали.“

„Миланко! мећи бржибоље миладиново ремење и пушку на Усу, па мјењај Максима. „Срећа, што је ето Усо обучен као и рекрут Максим, па ако ме мајор што за шиљбота упита, рећу да је и он рекрут. А ти Усо држи

Радић је долазио ово дана у Карловце, не били се и опет додворио Герману. Све улицице се позивају, да се пожуре са својим улагивањем. Последњи је рок 1. септембар.

Чудна је ова наша политичка бура. У Загребу се наоблачило, у Сомбору је севнула муња а гром је пукао у Руми. Сад остаје још да се у Карловцима зачује: „јао“, а у Крушедолу ће наступити тек мир, мир испоснички.

Стева Павловић позива државну власт, да затвори његове противнике, као велеиздајнике. Ми опет с наше стране молимо новосадске лекаре да га прегледају. Крајње је време.

Пошто су се појавиле опет врућине, скрећемо пажњу одбора за одржавање чистоте на — „Наше Доба.“

Θ.

Гусле и лира.

Хе — друго су гусле,

А друго је лира.

И салонска лира

Зна лепо да свира;

Ал гуслама дајте

У простоти мира, —

Њима душу гњечи,

Ко их политира.

(1880)

3-Ј. Ј.

пушку овако, па кад мајор к оное камену приспије, викни само „Weraus,“ укочи се и издречи се у мајора, па ни мукајет.“

Усо већ на шиљботу, а мајор до камена приспијо, те ће Усо мјесто „Gewehr heraus“ или названог „Weraus“: које упамтио није разкривити се: „Ајао!“

Мајор шваба стаде, а мој ће каплар јасно гласовито „Господин мајор! понизно јављам, не има ништа новог!“

„Била госпоин лајтнант јутра ту?“

„Јест господин мајор, и све у реду наша.“

„Добро, добро; фрага та шилдвахе ради фелика ока на мене?“

Каплар ће на то:

„Такова је рода господин мајор; ја му познам оца и браћу, стрице и стричевиће, па сви ти имају ко во велике и избуљене очи, па тво их не позна, мислио би, да ћете сад прождријети, а он је баш рекрут и ово му је прва стража.

„А — рекрут?! Добро — добро, ви корпорал њега, учила, мала ока радила.“

„Оћу господин мајор.“

„Учила наша луди пер гренце у турки куги verschleppen?“ Каплар га није разумио, те ће га припитати: „Молим господин мајор.“ — „Was sagt er?“ Ађутант: „Er hat den Herrn Majoren nicht verstanden.“ — „Also sagen Sie ihm die Pestsvorhaltungsmassregeln.“ Ађутант мајору салутира

WWW.UNILIB.RS



Ђира. Герман се сигурно покајао, што је укинуо два светитеља, Ђирила и Методија.

Спира. Е?

Ђира. Па сад оће то да поправи, — оће да створи нових четрдесет мученика.

Спира. А можели он то?

Ђира. Дабогме да може. Он само тури руку у цеп; извади четири Hund-ертера, даде их др-у Стеви Павловићу. Павловић пише мајору Рашићу. Рашић нађе у горњ. крајини 40 поштени безазлени душа, које су жељне српске духовне ране. Њима се пошље „Наше Доба.“ Они читају (мислећи да је то заиста српски лист). Простота невине душе њихове осети као да су је бацили у зажарену пећ. И тако се створе нових четрдесет мученика.

Спира. Е, ала му вера турска (или унијатска) кад и то уме. — Али тица, која му над кровом кука, вели: да му ни то неће помоћи.

Ђира. Ђурђевић је недавно свечано рекао, да ће и последњи атом његов остати Србин. А сад чујем, да се Анђелић, спадајући с хата и за њега хвата. Па сад верујеш ли ти у таке атоме?

Спира. Е брате, ту онда може бити атома српству верни: али може бити и аТома неверни.

Ђира. Ја нисам рад да увредимо српске атоме.

Спира. А ја опет нисам рад да се успавају српске Томе.

Ђира. Зато да причекамо мало. А од Ђурђевића

па ће каплару: „Капларе! Ти знаш да у Турској куга мори, па ти господин мајор каже, да наши не смију преко грабе, ако који од онуда амо посегне и грабу прекорачи, па био он турчин или наш, да ти је рођени отац или брат, мораш га убити и не смије нико за живу главу близо њега прићи, јер би мога кугу од њега добити, него мораш одмах кордонс-команди јавити, па ћемо ми наше момке одправити, да га спале. Је си ли сад разумио?“

„Је сам господин лајтман.“

Усо чувши ту придику, поблиједи као крпа и још се јаче издречи. Мајор и ађутант одоше и тек што су се само нешто одмакли, а мој ће Усо:

„Мињај ме коншијо.“

„Нека — нека Усо, док мајор мало замакне.“

„Ја болан не издура.“

„Причекај малко, мого би се мајор окренути и опазити, да те тако брзо мјењам, а видио је, кад је амо ишо, да сам те на шиљбот поставио, па би се мога повратити и зло учинити, јер шиљбот мора 2 уре одшиљботати.“

„Уф! Тужан Хусо, ја тога не издржа.“

„Оћеш, оћеш, неће ти ништа бити.“

„Пуштај ме болан ја пуче!“

„Ма шта ти је?“

„Овај ме твој крст од кајиша прео прси удави.“

„Кад нас солдате не удави, ваљда неће ни тебе.“

ће много поштеније бити, ако таки као Анђелићев кандидат ступи, него ако (à la Бранковић) на једна врата уђе, а на друга изиђе.

Мрвице.

Ви ћете се можда чудити овом нашем наслову, ал' немојте, јер, знате, ми смо у потпуном смислу православни, па смо наслов са свим према православном посту удесили, премда неки греси, које износимо, нису ни према мрсу.

А сад, молим вас, да чујете наше „мрвице.“

— Ми знамо да вама није познато, који је свештеник најбољи „пастир.“ Ево ми ћемо вам казати. Једно је поп-Вића, који „шестоперцем.“ а друго је поп-Ђена, који „палицом“ онако чобански, хтедосмо рећи „пастирски,“ своје парохијане части.

— Чули смо чешће, где неко другом пребацује, да не зна, да разликује црно од белог. Ал' ми знамо једног попа, који врло добро разликује, шта је црно, а шта је бело. А то је поп-Вића, јер он у гаљ, што га из цркве шмуглује однесе праћи, а брашно, које је такођер ескамотирао однесе „бичофтерки.“

— Попа чурушког Светозара прати свуда једнака срећа. Ево у Срему је био изабран једногласно за посланика на цркв. народ. сабор, а пре кратког времена изабран је за проту бечкеречког једногласно т. ј. с једним гласом, али само ће Борота на место њега фунгирати.

(Продужиће се.)

„Али болан, пророкова вира то не поднаша.“

„Мучи бево! Не стоји тај крет на пророковој вјери, већ на теби, а ти си чојк, па ћеш претрпнати.“

„А ма пуштај, ја одо!“

„Чекај, чекај, ево баш сад мајор залази, ајде Милошу промјени Усо, јер ће цркнути од страх.“ Милош приступи, узе Уси пушку и ремење, а мој Усо, чим се тога курталиса, скочи ко помаман и нагну к међи бјежати, а каплар ћему довикнути:

„Стој Усо!“

Усо мислећи, да ће наћ пуцати, стаде и разкриви се:

„Ајао капларе! Не мој тако ти твоје лице вире!“

„Не бој се Усо, врати се, па ћемо ручати и дуван ћу ти платити.“

„Та даба ти на ручку и духану, овај се више жив не враћа на шиљботање!“

Усо опет окери, дочепа се грабе и прескочи ју ко крилат. Каплар и дружина му ударише у смех, а Усо избављен од смртнога страха, оде весело у свој завичај, те приповедаше свађе и свакоме, како је он на каурској стражи јуначки шиљбота, сву каурску стражу од смрти спасио и махора преварио.

(Продужиће се.)

П у с л и ц е.

Шта раде у Бечу са оним бомбонима, на којима је слика Анђелићева? — Оно што је слатко поједу, а Анђелића на земљу.

Један честит народњак, који малко и у гатања верује, држи да је то добро предсказаније за народну ствар, што се и у Загребу и у Сомбору градоначелници зову Хофман. Даклем надање са свију страна.

Волео би знати, да ли администратор спајилука Даљског за то пуца на људе, што је свештеник, или за то што је Анђелићев брат.

У Темишвару не излази никакав Witzblatt, за то „Temesvarer Zeitung“ мора каткад да се, ради увеселенија публике своје премете преко главе. И ономад је такав један пурцлпам направила, а уједно је рекла да је покојни патријар Ивачковић био омладинац, (требао га је назвати и нихилистом, — то име мртвом човеку још боље доликује).

У „Турском Мароду“ Германовом листу пише сад неки „Брица“. — Даклем већ се купе бербери око Германа. И то нешто значи.

Од десет чланака, који у разним листовима изиђу у славу Анђелићеву, бар девет је написао Ђурковић. Та је слава заиста јединствен а.

Бечке новине ономад донеше глас како је пуница убила свога зета. „Боље је и то, него да му сиса крв на памук“ — рече на то „Кикирики.“

Биметализам.

Гарашанова влада окомила се на све, што год је поштено и независно. Сад хоће и Српску банку да поруши; па не знајући боља начина намеће јој и довикује Биметализам.

Биметализам!

А знате ли како „Стармали“ ту реч чита? —

о за ко :

Б и м е ? т а л и с с а м !

„Позору.“

Врло је лепо, драги „Позору“, што нас увераваш, да би нас у нашој данашњој борби радо потпомагао, али теби као политичном листу не подоба „сићи на црквено хрвалиште.“

То је криво, — само што ми се чини да си

ти и сувише „политичан лист“, — јер Лојду, Аграмерки, Немзету, Преси, Еђетиртишу и стотинама других листова, којима политичност њихова допушта да се здраво често силазе на наше црквено Хрвалиште.

Таке смо ми среће, ко пам је непријатељ, тај сме да говори, а ко би тако радо хтео да нам буде пријатељ, тај мора да ћути, — јер је политичан. — Бележимо у рабаш.

Проба пера.

CXV.

Нужда и закон.

„Нужда закон мења“ —

То ј' истина жива.

Ал би боље било

Да обратно бива.

CXVI.

Нешто из књиге љубави.

А мора са стрелом

И са крили мали

Цртали су негда

И у њ веровали.

А сад је то басна,

Митолошка тама,

Сад се Амор не помиње,

Баш ни у песмама.

Амор се раздв'о

Као прамен дима —

А морске љубави

Још и данас има.

CXVII.

Објасненије.

Мој комшија Жарко

Сит је светске лажи,

Па за то се од'о

Да истину тражи.

У вину је истина

Лепо сакривена ;

Она ј' даклем језгро —

Вино ј' љуска њена.

Елем кона Жарко,

Кад год му се слушти:

Чисто језгро хоће, —

За то вино љушти.

CXVIII.

Моја ситна исповест.

Циганке су црне,

— Па таке су феле —

И ја им се клањам

Што с' никад не беле.

Ја би рађе пољубио
Овога минута,
Ја би рађе пољубио,
Ма и десет пута

Младу, црну, природну,
Веселу циганку,
Него нашу помодну
Набељену Анку.

Г—Д—Н.

Говорка се,

Говорка се: да је четврта пештанска конференција већ једном снела јаје. Али још не смеду да га метну народу под нос, јер се и из далека осећа, да је — муњак.

Говорка се: да је бан Хедервари издао важне хрватске документе само за то, да охрабри Анђелића, да и он наше привилегије премести у Пешту. (Њаво не спава.)

Говорка се: да ће се „Турски Марод“ спожити са „Нашим Добом“, јер је много два листа за једног лиса.

Говорка се да многа српска села зову народно позориште к себи, макар само на једну представу, и то да им се представи Трифковићев „Школски надзорник“. Јер многа српска села још нису никад видели школског надзорника.

Дијалог.

Један карловчанин:

Берберине Перо,
Тако ти Сијона,
Зашт' је тебе Герман
Мет'о за патрона?

Бербер Пера:

Не знам ни сам, али
Нагађам му смера:
— Његова се брада
Боји од бербера.

Ц.

Моји снови,

Од неколико дана овамо, онда кад буде ноћ, море ме свакојаки снови. Снивам ја како шетам, управо правим шетње за — „Стармали“, па идем, идем, кад ето мене где дођо и заиђо у царство будапештанских конференција. И замислите само, снивао сам о свима конференцијама редом.

Прва будапештанска конференција је већ прилично у година госпођа. Носи се лепо одевена, а у лицу носи упола болан, упола пакостан израз. За њено срце кажу да је сломијено, јер је дуго и дуго живила у уверењу, да ће је узети мађарски министар Тиса. Ал отуд не би ништа. Господин се венчао као што је познато са госпођом мађаризацијом.

Ја сам у сну врло учтив, нарочито са госпођама, па . . . ал но, не кажем да сам се пред првом будапештанском конференцијом поклатио, или је пољубио у руку, ал тек нисам јој почео пребацити и корети је.

„Госпођо, а смем ли питати где су ваше госпођице сестре?“ — „Моје сестре нису овде“ — рече. „Моја друга сестра налази се у служби код министра Тисе, она трећа је опет отишла за „виршафтерку“ код Германа Анђелића.“ — „А четврта?“ — питао сам. „Знате о њој се сад врло много говори код нас.“ — „За ту питате . . . ено је видите баш сад у башти.“ — „Куку госпођо, а каква вам је то башта?“ — „Ето видите пуна је „лудих печурака.“ Моја их сестра баш сад бере, хоће да их носи у народ на продају.“ — „Шта наопако, а зар наш народ купује и тога?“ — „Слаби су, врло слаби пазари господине, али тек протури се бар по дикоја.“

— „А имате ли још сестара госпођо?“ — „Имам господине, ал те ми нису рођене. Знате од другог су оца; друго име носе.“ — „А смем ли знати за то часно име?“ — „Зашто не, кад то бар није тајна. Оне се зову: „монголке. . .“ — „Шта наопако ако узживе, да неће у Монголију на договор.“ — „Разуме се, ал као што и сами додајете; ако узживе. Но слаба нада. Знате шкрофулозне су, јако су болешљиве.“ — „А могу ли имати несрећу да се састанем с њима?“ — „Овде не, јер су у пензионату код Ђурковића и Павловића. Они воде о њима бригу.“

Можете мислити, да ми такве речи нису ни у сну пријатно пале. Отишао сам нагло даље, па ишао, ишао, а и не гледао куда. Дође јендек, ја га прескочим, дође бара, ја је прегазим. Тако сам зашетао, управо заишао у некакво блато и мочари. То је стан совуљага. Две грдосије тих чудовишта стоје па се кљују. „Моје је доба“, крешти једна; „моје је првенство, јер сам старија“, пишти друга. И онда се пуштају, те свако чудовиште крешти гадно, срамно, ужасно. . . Уз њих стоји велики човек у белој бради и мантији, те слуша. Он ће да пресуди која је совуљага злобнија и грђа, и она која победи, тој ће пружити комад меса. Та борба совуљага је тако срамна, да је не могах даље посматрати. Тешко онима који то морају, ал ја сам отишао.

Идем тако, идем, идем, док не заиђо у царство нумера. Снивати нумере, то је свакојако нешто, може их човек бар метнути у лутрију. Зграбим руком међу њих те извучем три: 1. 9. 1885. Куку, та то се не може метати у лутрију. „Остави само то није за тебе“, рече ми један глас. „Други ће извући ту лутрију.“

И одиста 1/10 1885. значи 1. септембар 1885. год. дакле дан отварања сабора . . . Тако дакле, то је нешто друго.

Θ.

Кикиндски програм,

како су га неки нотабилитети тако разумели, и како се сада после године дана потврђује.

Прва тачка —

Квачка.

Друга —

Трице чачка.

Прва, друга, трећа тачка —

Играчка је плачка.

А четврта тачка —

То је права мачка.

То јест хтела бити,

Хтела нокте крити;

Сад је добро што се знамо,

Знамо па с' не дамо.

Брадић.

Председник суда и конштаблер.

У некој повећој вароши догодило се ово дана, да неки велики господин прође мимо констаблера, који је стајао на једном ћошку. Кад се велики онај неколико корака већ одмакао окрене се на један мах констаблеру и запита га: „Зашто ме нисте поздравили; зар ме не познајете?“ Констаблер: „Не господине, не познајем вас.“ Велики господин: „Ја сам председник суда.“ Конштаблер: „А ја сам опет конштаблер Н. Н.“ За тим велики господин оде својим путем, а конштаблер остаде и даље на ћошку да пази на ред. **В.**

Сетио се...

Картао се једном
Мој пријатељ Ђока,
Ако се не варам
Јесте! — баш дарока.
Одједаред шта је
Та сваки се чуди:
Наш најбољи карташ
Ђока губи... губи...
Па од бола љута
Окрене се рече:
Кадгод с' жене сетим
Таке сам вам среће.

У Сомбору 1885.

Налим.

**У крчми.**

Ја у крчми, — а пред-а мноМ
Чаше, флаше и сифони;
Правим пробу: да л' баш вино
Може бригу да разгони.

И заиста: ја сам бригу,
Стару бригу разгонио, —
Ал се роди брига нова:
Ко ће платит' што сам пио?

(„Fl. Bl.“)

Једном се бавио Виктор Иго у јужној Француској, и тада га преставе некој госпођи овако:

„Овом човеку имамо да захвалимо за Notre Dame de Paris. (дело).“

„За Бога! — повиче госпођа — зар тај стари архитект још живи?“

Панта Зупски.

М а т и (слушкињи): Роза! донеси госпођи капетаници чашу воде; али немој заборавити да донесеш на тањиру.

М а л и с и н ч и ћ. Је ли, мамице, зар госпођа капетаница пије воду из тањира, као наши пилићи!?

Г о с п о ђ а. Ајде погодите, господине докторе, колико имам година.

Д о к т о р. Ви, — ви, — ви можете бити од прилике, — од прилике: пет година старији него што сте били пре десет година.

М а л и Т о н а: Виш тата, овде (показује на порезно звање) мора да су здраво хрђави људи.

Т а т а: А откуд ти то мислиш?

Т о н а. Па отуд, што им је на прозор метнут гитер они сигурно уједају.

П. Зупски.

Све дужнике наше, којима су разасла-те нарочите карте и сада уз овај број цедуље као опомене, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, како би се опростили не престаних опомена и ми досаднога посла.

Администрација „Стармалог.“

Прво ц. кр. прив. Дунавско паробродско друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа
од 15. марта



1885. до
даље наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ: (товарна лађа-уторником и петком увек после 7 сати у вече.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и станице НА ТИ-СИ: Средом и недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: утор-ником, средом, петком и недељом у 5^{1/2} сах. после п.

Од НОВОГА САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: Средом, петком и недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЦАРИГРАД преко РУШ-ЧУКА-ВАРНЕ: Недељом у 5^{1/2} сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у БУДИМПЕШТУ: Сваки дан у 10^{3/4} сах. пре подне.

Н. Сад. 12 марта (28. фебр.) 1885.

Агенција.

ШТАМПARIЈА А. ПАЈЕВИЋА У Н. САДУ

ПРОДАЈЕ СА СВОГА СТОВАРИШТА:

Књиге за школу:

	Ф. н.
Бунвар са сликама за српске основне школе, ново издање	—16
Упутство уз бунвар за основне школе	—16
Црквено-словесни бунвар са читанком ново издање	—16
Читанка за други разред српске основне школе	—24
„ „ трећи „ „ „ „	—28
„ „ четврти „ „ „ „	—34
Читанка за I. и II. разред наших занатлијских школа	—90
Приповетке из Историје свега света, по Херцогу превео Вл. Красић, Стари вен. Ово је дело добило награду од „Матике Српске“ књига је тврдо укоричена	—80
Рачунски примери за ученике 3-ег разр. основ. шк.	—8
„ „ „ „ 4-ог „ „ „	—8
„ „ „ „ 5-ог „ „ „	—10
„ „ „ „ 6-ог „ „ „	—8
Зоологија за учитељске и више девојачке школе, израдио Владан Арсенијевић, професор учитељске школе у Гор- њем Карловцу, цена је књизи	—80
Велика катавасија од Ђоке Петровића, катихете на уч. шк.	1.—
Мала катавасија од Поповића пароха.	—20
Ѓимнастичке игре са сликама. Део I.	1.—
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основ- ним школама, друго издање	—10
Дисциплинарна правила за учитеље срп. основних школа	—10
Наставни план за срп. нар. учитеље	—20
Нове метарске мере	—10

Књиге за школу и народ:

ПОЧЕТНИЦЕ ПРИРОДНИХ НАУКА.

	Ф. н.
1. <i>Ошти увод у природне науке</i> , написао Т. Х. Хексли, превод дра Лазе Пачуа	—50
2. <i>Хемија</i> од Х. К. Роскоу, професора хемије у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића, шк. ре- ферента. Са 36 слика, укоричена	—50
3. <i>Физика</i> од Балфур Стеварта, професора физике у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Попо- вића школ. референта. Са 48 слика укоричена	—50
4. <i>Физикална географија</i> од А. Гејкије професора геологи- је у Единбургу. Српски превод од Др. Лазе Пачуа, са 20 слика, укоричена.	—50
5. <i>Геологија</i> од А. Гејкије, професора геологије у Един- бургу. Српски превод од Др. Л. Пачуа, са 47 слика, укоричена	—50
6. <i>Зоологија</i> од О. Смита, професора зоологије у Страс- бургу. Српски превод од Владана Арсенијевића, професора српске учитељске школе у Г. Карловцу. Са 45 слика, укоричена	—50
7. <i>Астрономија</i> од Н. Локиера, члана краљ. друштва у Лондону. Српски превод од др. Ђорђа Натопшевића глав. школ. референта. Са 47 слика, укоричена.	—50
8. <i>Ботаника</i> од Х. А. де Вари професора ботанике у Страс- бургу. Српски превод од Владана Арсенијевића, профес. срп. учит. школе у Г. Карловцу. Са 45 слика, укоричена	—50
9. <i>Физиологија</i> , од М. Форстера, превод др. Лазе Пачуа, са сликама	—60
10. <i>Минералогича</i> . Од К. Петерса. Са 46 слика у тексту. Превод И. М. Душманића, тврдо укоричена.	—50
11. <i>Нано се чува и негује здравље женских и мале деце</i> од др. Љ. Радивојевића	—20
12. <i>Помоћ у нужди и опасности док лекар не дође</i> , од И. В. Поповића, цена	—30

<i>Најважнији проналасци у XIX. веку</i> . Написао Стеван В. По- повић епар. шк. рефер. Са 40 слика. Цена је књизи	1.—
<i>Здравље и напредан наше деце</i> , за народ написао Др. Милан Јовановић-Батут	—60
<i>О дифтеритичној ератоболји за српске матере</i> написао др. И. Опшановић	—20
<i>Енох Арден</i> од Тенисна, превод Змај-Јована Јовановића	—50

Библиотека одобраних романа: *Јогуница* I и II. св. свака по 75 п. *Кумјасинови* III. и IV. св. свака по 75 п.

	Ф. н.
<i>Из српскога живота</i> приповетке Стевана В. Поповића	1.—
<i>О телесном одгајању деце</i>	—20
<i>Неродни лечник</i> од дра М. Јовановића књ. I—VIII. св. ф.	2.—
<i>Бадњан дарак доброј деци</i> од Чика Стеве	—25
<i>„Радован“</i> 4 свеске у тврдим корицама	1.—
<i>„Невен“</i> чика Јовин лист за 1880 тврдо укоричен	2.—
— Исти у дивот-корицама	2.60
<i>„Невен“</i> чика Јовин лист за 1881 тврдо укоричен	4.—
— Исти у дивот-корицама	4.60
<i>„Невен“</i> чика Јовин лист за 1882 тврдо укоричен	4.—
— Исти у дивот-корицама	4.60
<i>„Невен“</i> чика Јовин лист за 1883 тврдо укоричен	4.—
— Исти у дивот-корицама	4.60
<i>„Невен“</i> чика Јовин лист за 1884 тврдо укоричен	4.—
— Исти у дивот-корицама	4.60
<i>Срп. Илустр. Новине</i> за 1881 1—12 бр. у дивот-корицама	4.—
„ „ „ „ 1882 13—36 бр. „ „	8.—
„ „ „ „ 1881—1882: 1—36 „ „	12.—
<i>Индустрија и њени чиниоци у Србији</i> , написао Драгутин С. Милутиновић	—20
<i>Русија и балканско питање</i>	—40
<i>Српске народне здравце</i> о славама, крсном имену и др.	—20
<i>Женидбе</i> у јуначким српским нар. песмама, прибрао и про- пратио С. В. П. књига броји 338 страна.	—60
<i>Ревизор</i> од Н. Гогоља	—50
<i>Завјет Исајској градини</i> Босанска приповјетка од П. Де- спотовића, цена	—20
Мала библиотека свеска I.	—10
„ „ „ II.	—10
„ „ „ III. „Новина“ I.	—60
„ „ „ IV. „Новина“ II.	—80
<i>„Илустрована ратна хроника“</i> седам свезака 29 табака са 104 слике, у меком повезу	3.—
<i>Мала Лазарица</i> , песме за парод I. и II. свеска.	—20
<i>Поријекло Зимонића</i> породице и поп-Богдан Зимонић, са верним ликом попа-Богдана	—20
<i>Увео листан</i> , приповетка од Јакова Игњатовића.	—50
<i>За слободу</i> . Слике из херцеговачке и црногорске војне 1876. Књига I. и II.	1.40
<i>Славенска слога</i> или руска војна 1877—8. од М. Шобајића	—50
<i>„Стража“</i> , књига за науку, књижевност и друштвени живот за 1878—1879. шест књига	6.—
<i>„Стармали“</i> за годину 1878	2.—
Даље свака друга година до данас по	4.—
<i>„Глас народа“</i> за 1874	2.—
<i>Милошева или ослобођење Србије</i> од Ј. Новића	—40
<i>Херцеговачко робље</i> од Чермака мање слике	—40
<i>Приповетке мојој кћери</i> I. и II. свеска	1.20
<i>Оцеви и деца</i> роман И. С. Тургењева	1.—
<i>Велики свет</i> . Новела Грофа Вл. Ал. Сологуба	—40
<i>Стари и нови мајстори</i> , роман од Јаше Игњатовића	1.—
<i>„Приреда“</i> економски лист за 1880, тврдо укоричен	1.20
<i>Успомене из горње крајине</i> . путне белешке из год. 1880. написао Владимир Красић	—40
<i>Накве нам ваља подизати економске школе</i> написао Јо- ван Живановић, професор	—10
<i>Јагода</i> , дивот-издање са 68 лепих слика разних врста ја- года у тексту, од професора дра Ђорђа Радића	—60
<i>Свети мојој кћери</i> , од Ј. Н. Буља, превод с фран. I. и II.	1.20
<i>Дневник залишна човека</i> , од И. Тургењева	—30
<i>О коњу</i> , написао Ђ. Гљубошки	—30
<i>Из живота светих угодника божјих</i>	—60
<i>Из живота светих угодника божјих</i> I. и II. св.	1.20
Библиотека одобраних романа I. и II. део <i>Јогуница</i>	1.35
„ „ „ „ I. и II. део <i>Кумјасинови</i>	1.50
<i>Пловинарад</i> , прича Жил-Верна	—60
<i>О филонсери</i> , написао проф. М. Петровић	—20
<i>Карактеристика кнеза Милоша Обреновића</i> у припов. из његовог живота и још неке приче из 1848.	—50